

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul (Nagydiac tér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej

III. évfolyam 339. sz.

1934. december 8

Szombat

Eden angol főpecsétör lesz a jugoszláv-magyar per előadója a Népszövetségben

Tervezetet dolgoznak ki a politikai menekültek jogainak rendszabályozására. -- A nemzetközi hadsereg kiküldése miatti váratlan komplikációk merültek fel a Saar-vidéki népszavazás ügyében

Genf, december 6.

A Népszövetség rendkívüli ülészakának első ülése tegnap este nyolc óra után ért véget. Mint előre átható volt két kérdés szerepelt a napirendre tűzés vitájában. A Saar vidéki népszavazás kérdése és a marseillesi gyilkosság ügye. A marseillesi gyilkosság ügyét egyhanguan a jelen rendkívüli ülészak napirendjére tűzték.

Váratlan bonyodalom származott azonban a Saar vidéki népszavazás kérdése, illetőleg a népszavazás tartamára kiküldendő nemzetközi rendőri haderő kérdése körül.

A végző döntés elmaradt, mert Aloisi báró kijelentette, hogy Németország megkérdezése nélkül nem lehet döntést hozni. Ezért Aloisi báró a gyűlés után táviratot intézett Németországba és a német kormányt informálta az előállott váratlan helyzetről. Németország az éj folyamán nem adott még választ Aloisi bárónak, de a Havas hírszolgálati iroda berlini tudósítója, mint befejezett tény közli, hogy a

német kormány nem egyezik bele egy nemzetközi haderőnek a Saar vidékre való kiküldésébe.

Németország ezt azzal fogja megokolni, mivel a versaillesi szerződés világosan kimondja, hogy nemzetközi haderő csak abban az esetben szállhatja meg a Saar vidéket, ha ott zavargások ütnek ki.

A haderő kiküldésének vitáján meglepetésszerű volt Litvinov külügyi népbiztos felszólalása, aki kijelentette, hogy

Szovjetországnak egyelőre megtagadja, hogy a Saar vidékre szovjet haderőt küldjön.

Benes cseh külügyminiszter kijelentette, hogy Csehország ki akarja venni kötelezettség szerinti részét a nemzetközi rendőrségből.

Berlini újabb jelentés szerint a német kormány rossz néven vette Eden angol főpecsétörnek azt az indítványát, hogy nemzetközi rendőrséget küldjenek ki a népszavazás idejére a Saar vidékre.

Genf, december 6

A népszövetségi tanács több tagja nem hivatalosan megkönyörkezte Eden angol főpecsétörre, hogy foglalja el a megbízatást, azaz a jugoszláv panasz ügyében az előadó szerepét. Eden kijelentette, hogy örömmel

elfogadja, ha a tanács hivatalosan is megbízza ezzel. Most már biztosra veszik, hogy Eden lesz a marseillesi gyilkosság ügyében beadott délszláv panasz előadója.

Genf, december 6.

A Journal de Genove közli, hogy bizo-

nyos népszövetségi körök tervezetet dolgoznak ki, amelyben a külföldre menekült politikai emigránsok menedékjogát szabályozzák meg. Ugyancsak a Pournal de Genove írja, hogy Kánya Kálmán magyar külügyminiszter csütörtökön este Genf-be érkezik.

Anglia csapatokat küld a Saar-vidékre

London, december 6

Az angol kormány meglepetésszerűen elhatározta, hogy csapatokat küld a Saar vidékre. Ez az elhatározás tegnap este történt meg, miután Genfben Eden behatárolt Laval francia külügyminiszterrel

Ez az elhatározás annál is meglepőbb, mert alig két nappal ezelőtt nagyhatalmu angol kormánytényezők hangsúlyozták, hogy Anglia a Saar kérdésben is megmarad a "splendid isolation" nevénél és nem avatkozik be a dolgok foyásába.

Külön adót vetnek ki az ország lakosságára, a hadsereg felfegyverzése miatt

A tegnap esti minisztertanács feltűnéstkeltő határozata

Bucuresti, december 6.

A kormány tagjai tegnap este Tatarescu elnöke alatt minisztertanácsot tartottak. A miniszterelnök a román hadsereg felfegyverzésének szükségességéről beszélt és kifejtette ezzel kapcsolatos programját. Javaslatára a minisztertanács kimondotta,

hogy évenként rendszeresen behajtandó különadókat vetnek a lakosságra, a hadsereg felfegyverzésének céljaira.

A vonatkozó törvényjavaslat elkészítésére Slayescu pénzügyminiszter kapott megbízást.

Madgearu Mirto fegyelmi elé állítását követeli

Bucuresti, december 6.

A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa tegnap ülést tartott, melyen Calinescu, Madgearu és Joanitescu szóaltak fel elsőnek. Különösen érdekes Madgearu kihozanása Mirto ellen, kiről azt mondja, hogy meg akarja bontani a nemzeti parasztpártban nagynevezetesen helyrehozott egységes atmoszférát.

Nagyon furcsa — mondta Madgearu — hogy amikor a nemzeti parasztpárt erői-

nek össze kell fogniuk, a párt egy vezető tagja olyan kijelentéseket tegyen

Madgearu a leghatározottabban tiltakozik Mirto eljárása ellen és követeli, hogy Mirtot azonnal állítsák fegyelmi elé.

Vajda Sándor szintén felszólalt és követeli, hogy a nemzeti parasztpárt mindazonkal a tagokkal vállaljon közösséget, akik bele vannak keverve a Skoda ügybe.

Hatvanhat összeesküvőt halálraítéltek és azonnal kivégeztek Szovjetországban

Moszkva, december 6.

A Kirov elleni merénylet résztvevői felett a rögtönítélő bíróság tegnap mondott ítéletet. Leningrádban 37 összeesküvőt, — Moszkvában pedig 29 összeesküvőt ítéltek halálra. Mind a 66 elítéltet azonnal kivégezték.

Ugyancsak Moszkvából jelentik, hogy Kirov elhamvasztott holttestét a Kreml falá-
ra helyezik el örök nyugalomra.

Lembergben is gyilkolt a „döglött” gránát

Lemberg, december 6.

Egy lemergi kisdiák az uccán talált egy „döglött” gránátot. Jó játékszernek gondolta és mivel éppen az iskola felé ment, elvitte az iskolába, ahol szünet közben lab-
lázni kezdtek a gránáttal. A bomba éppen akkor robbant fel, amikor sok gyerek volt körülötte. Öt gyerek meghalt több súlyosan megsebesült. A gránátot hozó gyermeket da-
tabokra szaggatva robbant.

Borzalmas bányaszerencsétlenség Baia-Mare (Nagybánya) mellett

Baiamare, december 6

Borzalmas bányaszerencsétlenség történt Baitan (Láposbányán) egy francia tár-
saság aranybányájában. Egy idő előtt felrob-
bant dinamit patron, amellyel aranyércet akartak bontani, megölt öt embert, Lambert Károly, Luciu János, Dui János bányamun-
kásokat és még két férfit, akiknek a személyi azonosságát nem lehetett megállapítani, — mert csak annyit tudnak róluk, hogy a rob-
banás pillanatában a többtönnás éretömb rá-
juk esett és agyonnyomta őket. Ebben az esztendőben a bányában már harmadik ha-
lálós szerencsétlenség történt.

Időjárás

Ködös idő, sok helyen eső, a hegyekben hó. A légáramlás erősebb. A hőmérsék-
let északon- és északkeleten süllyed.

Köszönetnyilvánítás.

Igen tisztelt Uraim!

Kötelességemnek tartom, Önöknek az Önök által gyártott Togalkészítményért kö-
szönetemet nyilvánítani. Miután bizalmamat minden gyógyszer iránt elvesztettem, Togal-
ka végeztem az utolsó kísérletet, hogy rheu-
matikus tagfájdalmaimtól megszabaduljak. Ma minden szenvedőnek legmélegebben csak azt tanácsolhatom, hogy csak Togal-t hasz-
náljon, mert ez az egyetlen szer, mely engem megmentett! Hálából a Togal-t minden szen-
vedőnek legjobb meggyőződésem szerint fo-
gom ajánlani.

Cernauti, 1932. november 17.

Riz Géza

Kivágandó és összegyűjtendő!
Igazoló szelvény,
Erdélyi Magyarság
1935. évi naptárához.
1934. nov. 10. dec. 10.

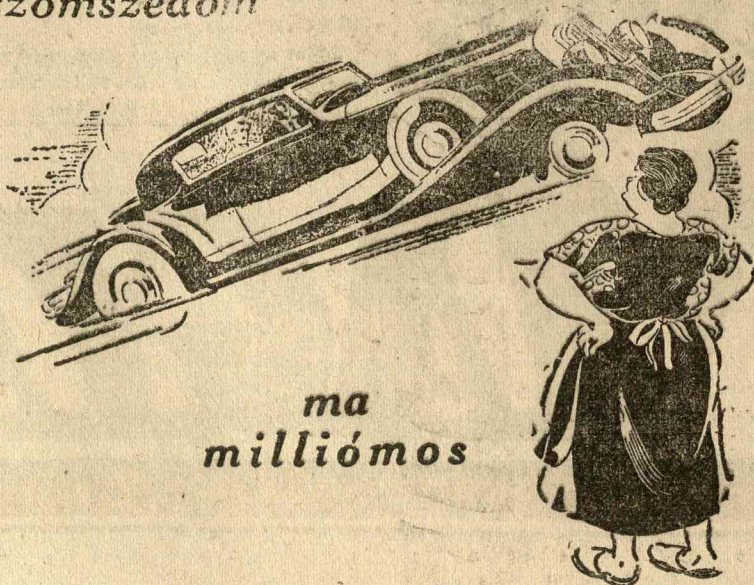
Aki 30 szelvényt összegyűjt
az kap egy naptárt.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1934. december 8.

2. oldal.

„A szomszédom

ma
milliómos

Sorsjegyet kihúzták az Állami Sorsjátékon.
Miért ne nyerhetnék én is?

Ime, ezt kérdezi minden józan és praktikus
gondolkozási ember. Az Állami Sorsjáték
urnájában sok nyeremény van és a szerencse
senkit sem kerül el. Vegyen Ön is sorsje-
gyet, hogy azok között lehessen, akik ma
örülnek, hogy annak idején az a szerencsés
ideájuk támadt, hogy a sorsjátékon játszanak.

Az új terv szerint
200 leivel egy milliót
lehet nyerni.

Az Állami Sorsjátéknak
minden hónap 15-én
van húzása.

Mit szólna hozzá, ha
éppen karácsony előtt
nyerne egy milliót?

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

fix húzási nappal
minden hónap 15-én

HUZÁS

December 15-én

Vásároljon a 2-ik osztályra sorsjegyet és siessen
megújítani sorsjegyet idejében!

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ főelárusítónál

Képviselő Oradea: Bulev. Regele Ferdinand No. 11.

Konokul tagad asft.-gheorghei(sepsiszent- györgyi) apagyilkos Feleségét is meg akarta gyilkolni az elvete- mült ember

Sft.-Gheorghe, december 6

Ma egy hete, hogy az öreg Váncsa Já-
nost ejtemették. Mindenki ott volt, aki csak
tehette, csak éppen az ő egyetlen gyermeke
nem. És ez jól is volt így, mert a közönség
ellenében olyan nagy volt a fiú ellen, hogy
ha véletlenül mégis megengedik, hogy az
apját ő is elkísérje, a lincselést egész bizto-
san nem kerülte volna el.

A megelőző napon a rendőrség a fiúval
helyszíni szemlét tartott és volna több kéz-
zel fogható bizonyíték a fiú bűnössége mel-
lett, ő mégis konokul tagad. Így a fiúnál
volt hátizsákban egy tarka szőttés ágyterítő
amelybe az apját begöngyölte és az istálló-
ból a csürbe hurcolta. Nála volt két darab
törülköző, amelyekkel az öreg a tehenek tö-
gyeit szokta volt megdörögni és amelyek-
kel a fiú a vért törölte fe, azután nála volt
az apja mellénye is. Tudniillik a fiú, ami-
kor a hullát akarta eltiintetni, előbb az apja
mellényét vette fel, hogy az ő ruháját a
vértől megkímélje. És mindezeket a hátiz-
sákban még Brasovba is elvitte. A számi-
tása valószínűleg az volt, hogy utközben va-
lahol eltiinteti. Ez azonban nem sikerült.
Sőt a sok véres ruha és ágynemű addig volt
a hátán, hogy a vér a hátizsákon is átszivár-
gott s a fiú nadrágját is mind összevázta.
Mikor kérdőre vonták, hogy ez a sok véres
tárgy hogyan került hozzá, anélkül, hogy
még csak a szempillája is megrezzent volna,
azt felelte, hogy a szomszéd asszony küldöt-
te Brasovba (Brassóba) egy rokonához, ő
azonban a címet közben elfelejtette és így
nem tudta leadni, de neki halvány sejtelmé-

sem volt arról, hogy mit cipel a hátán. Most
tudja, mert amikor kísérik az ügyészre,
vagy onnan a rendőrségre, mindig a hátán
vannak a bűnjelék. A fejsze még mindig
nem került elő. S mikor faggatják, ő áll az
erdő fejl: „Kikérem magamnak, hogy ilyen
nel gyanúsítsanak még!” felel vissza a viz-
gálatot vezető rendőrigazgatónak. Különben
már lakást cserélt, a rendőrségi fogdából át-
költözött az ügyészéi fogházba, ahol egy
még a háború előtt közismert és többszörö-
sen büntetett, most is 6 évre elítélt betörővel
van együtt.

A tanúknak egész tömege jelentkezett,
akik mind ellene vallanak és akiknek a val-
lomásából igazán sok épületes dolog kerül
napvilágra. Így a többek között megtudjuk,
hogy egy alkalommal feleségét élve a pad-
lás alá akarta ejtettetni, más alkalommal pe-
dig összekötötte kezét-lábát és a kutba eres-
tette le. Csak a kislányának köszönhetette a
szegény asszony, hogy megmenekült a biz-
tos haláltól.

Ilyenkor sokat mondanak és így meg-
érhető az is, hogy az emberek még más gyil-
kosság elkövetésével is gyanúsítják. Annyit
tény, hogy az elmúlt 3 év alatt Sft.-Georg-
hen (Sepsiszentgyörgyön) két gyilkosság is
történt. anélkül, hogy a tettes megkerült vol-
na. A hangulat jellemzésre annyit közölhe-
tünk, hogy az ítélet meghozatalát nem vol-
na jó a népre bizni, mert még most is óriási
izgalom és felháborodás tör ki a közönség-
ből, valahányszor az apagyilkost ide vagy
oda kísérik.

Vakmerő lopás Toulon város közepén

Egy ékszerésztől a nyílt uccán 400 ezer frank értékű ékszert loptak el

Toulon, december 6.
A touloni rendőrségen megjelent Paul Perhardt marseillei ékszerész, aki bejelentette, hogy ismeretlen tettes autójából kilopott egy 400.000 frank értékű ékszert tartalmazó dobozt. Az ékszerész kijelentette, hogy az

ékszereket egy bank pánceszekrényébe akarta szállítani, közben észállt, hogy megnézen egy motorhibát. Ezalatt a kis idő alatt lopták el a kazettát. A rendőrség bevezette a nyomozást az ügyes tolvaj személyazonosságának megállapítására és elfogatására

Amiért nem találtak ékszereket, szétdobálták a kiásott halottak csontjait

Lugo, december 6.
Stinca (Csukás) községben felháborító temetőfosztogatási kísérlet történt. Ismeretlen tettesek behatoltak a község temetőjébe és több sirt kiásva kifosztották. A beszállás emberek nem elégedtek meg azzal, hogy elvitték az értéktárgyakat, amelyek

csekélyértékűek voltak, mert a falu kicsi és szegény, hanem ugylátszik dühükben, hogy nem kaptak többet, a kiásott halottak csontjait szerte hányták a temető árkaiban. A csendőrség erőlyes nyomozást indított a halottgyalázó hullarabjók kézrekerítésére.

Két bábaasszony megölt egy fiatal anyát

Olyan vérmérgezést kapott az áldozat, hogy egész teste megfeketedett

Targu Jiu, december 6.
Megrendítő haláleset történt Danesti falucskában, ahol már évek óta lakik két bábaasszony, akik bárkinek segítségére sietnek, ha bűnről és rosszról van szó. Olaru Maria asszony áldott állapotát meg akarta szabadulni. Ement a két bábaasszonyhoz, — Elena Mantoiuhoz és Remetria Otgouhoz, akik vállalkoztak arra, hogy jó pénzért tiltott műtétet követnek el az asszonyon, aki mindenbe belement, mert a férje azzal fenyegette meg, hogyha még egy gyermeke születik akkor elvál tőle. A tiltott műtétet el is követték, de az asszony vérmérgezést ka-

pott, amely olyan súlyos módon jelentkezett, hogy még élve megfeketedett és borzalmas kínjai voltak. Amikor haldoklott, annyira ordított és olyan büzi terjesztett maga körül, hogy a babonás parasztok, azt hitték, hogy az ördög szállta meg. Négy napon keresztül kinódott az asszony, amíg meghalt. Az eset nem tudódott volna ki, mert abban a kis falucskában nem volt csendőr, ha Tg. Jiu-i ügyészre névtelen feljelentés nem fut be és ezzel fel nem fedezik a borzalmas tettet. Az ügyész rendeletére csendőrség szállt ki a faluba és mind a két bábaasszonyt letartóztatta.

Csuklyás rém London uccáin

Előbb az arcába rugott, majd lelőtt egy rendőrt a nyílt uccán

London, december 6.
Titokzatos merénylő rém garázdálkodik éjszakánként az angol főváros külterületein. A rémmel néhány nappal ezelőtt találkozott Fuller nevű rendőr. Egy nagy zongoragyár előtt haladt el a rendőr éjszakai körútja során. Hirtelen medőbbenve állt meg: az alacsony kerítésen álarcos, köpenyes, csuklyás alak ült. Az ismert amerikai titkos politikai szervezet, a Ku-Klux-Klan egyenruhája volt rajta. A rendőr rászólt, de a mozdulatlan alak nem válaszolt. Fuller ekkor odalépett hozzá és megfogta a lábát. A következő pillanatban a szörnyű alak belerugott a rendőr arcába, majd revolvért rántott és rálőtt. A rendőr ájultan összeesett és csak órák múlva találtak rá. Állapota súlyos. Másnap éjjel London egy másik részében egy fiatal pár találkozott a csuklyás alakkal. Ijedten sikoltottak fel, amikor meglátták. A rém ismét revolvért rántott, feléjük lőtt, de nem talált.

Segélykiáltásaikra elmenekült. Ugyan ezen az éjszakán még három ember látta a csuklyás rémet. Egyet öklével fenyegetett meg az uccán, a másik kettő elől viszont, amikor meglátta őket, hanyatholok menekült. Végül átugrott egy kerítést és eltűnt.

A titokzatos rém kinyomozásával a Scotland Yard legjobb detektívjét, Donaldson főfelügyelőjét bízták meg. Ő vezeti már egy fél év óta a brightoni titokzatos kofferes gyilkosság nyomozását. Most ideiglenesen abbahagyta ezt az óriási munkát, hogy detektívjei segítségével a rémet felhajsolja. Valószínűnek tartják, hogy nem betörő vagy rabló, hanem elmebeteg, aki éjszakánként elhasított uccákon kóborol és embereket támad meg. A londoni külvárosokban máától kezdve minden éjjel detektívek járőröznek és várják a rémmel való találkozást.

Az Erdélyi Magyarság 1935 évi képes naptára tartalmasabb, nagyobb lesz, mint bármelyik újságnaptár.

Dublinban tüntettek a Kenti herceg és Marina hercegnő ellen

Dublin, december 6.
Az ír szabadállam fővárosában heves tüntetések között megakadályozták, hogy a Kenti herceg és Marina görög hercegnő esküvőjéről felvett filmet bemutassák. A tüntetésben a köztársasági párt baloldala és kommunisták vettek részt.

A Krupp-fegyvergyár fiókot létesít Törökországban

Bécs, december 6.
A bécsi "Neue Freie Presse" jelenti Isztambulból, hogy a török pénzügyminisztérium szerződést kötött a Krupp ágyú és munió gyárral, hogy az Törökországban egy fiókot létesítsen. Eszerint Kruppék fegyvergyárat létesítenek Törökországban és minden anyagot Törökországtól vesznek. Ennek ellenében a gyártott fegyvereket és muniókat minden vámmegszorítás nélkül vihetik ki.

Háromezer embert tartóztattak le ismét Spanyolországban

Madrid, december 6.
Egy időre elcsendesedtek azok a hírek, hogy Spanyolországban ismét zavargások vannak. Most onnan tudjuk meg, hogy tényleg zavargások történtek, hogy különösen Asturia tartományában, ismét tömeges le-
tartóztatások történtek. Hivatalos jelentés szerint a leartóztatottak száma ezidő szerint meghaladja a három ezret.

Hogyan? ...Igen, igen! Csakis

Togal

segít biztosan és azonnal! — mert mindig fényesen bevált:

Rheuma / Ülőidegzása / Ideg- és főfájás

Köszvény / Spanyolnátha / Meghülés

A Togal-tabletta erős húgysavoldó és baktériumölő hatású.

Idült esetekben is fényesen bevált!

Togal semmivel sem pótolható! — Togal biztosan segít!

Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 52.— és Lei 130.—

A Togal-tabletta svájci készítmény.

RÁDIOMŰSOR

PENTEK

Bucuresti. 18: román népzene 19: hírek 19.15: román népzene 20: előadás 20.20: gramofon 21: zenekari és hegedűhangverseny, 23: hírek, három nyelven, 23.30: gramofon.

Budapest. 7.45: torna 11: hírek 11.20: csevegés, 11.45: felolvasás 13: déli harang szó, 13.05: szórakoztató hangverseny 13.30: hírek 14.30: gramofon 15.40: a konyha órája 17.10: diákok órája 17.45: közlemények 18: előadás 18.15: bulgár kórus 18.50: sport 19.05: cigányzene 19.55: csevegés 20.25: szalonzene 21.50: dalhangverseny 22.35: hírek 22.50: hírek az opera zenekarának hangversenye, Utána: szalonzene

SZOMBAT

Bucuresti. 18: tánczene 19: hírek 19.15: tánczene 20: előadás 20.20: gramofon 21: operettek, 22: levelesláda 22.20: operettek, 23: hírek három nyelven 23.25: vendéglői zene.

Budapest 9.35: hírek 10: mise 12.15: görög katoikus istentisztelet 13.30: operazenekar hangversenye 15: cigányzene 17: csevegés 17.45: magyar karácsony 19.45: hanglemezek 21: hangverseny 22.30: sport 22.50: cigányzene 23.40: postások hangversenye.

3

"ERDELYI MAGYARSÁG"

3 oldal.

1934. december 8.

Azörök tűz

Fantasztikus regény

78

Ekkor aztán tudományos elfoglaltság ürügye alatt udvariasan eltávolított minden kíváncsit a környezetéből.

Annyira, hogy a tizenötödik nap estéjén a halasmedence kapuját újra lelakatolták, az üvegcserépeket elszórták a fal tetején és Ploumanach lassan visszatért megízokott nyugalmához. Nem sejtette senki sem, hogy a föld mélyében, fűgében, mint valaha, folytatja kutatásait és csatángolálait — a Vakond. Marc most már mindennapos segítőtárs volt ezekben a kutatásokban.

A munka sokszor kemény volt és mindig komplikált: de a szobrász teljes buzgalommal és odaadással vett részt ebben a munkában, melynek jutalma a mindennap növekvő benső viszony volt Gilberte-tel. A fiatal lány valóban olyan volt, amilyennek a művész sejtette: bátor és szabad, egyszerű és egyenes. Ideális társ volt ebben a szokatlan kalandban, társ, aki azonban végtelenül nőies tudott maradni. Soha sem tért ki semmiféle kemény és veszélyes feladat elől, kitartó és buzgó munkatárs volt. Egyébként pedig mindig a körülménynek megfelelően volt öltözve. A lovaglókabát, az autódressz, a tengerészrubrony után, amiben nappali munkája közben járt-kelt, esténként kifogástalan, utolsó divat szerinti selyemruhában szolgálta fel a teát nagyapjának és vendégeinek.

Meghódította valamennyi Morgant Gildas-tól Jikel-ig, még az öreg Marie Jeanne-t is, aki nem is emlegette másként a szenteket, csak "a kastélybeli kisasszony" nevével együtt.

Marc átadta magát ennek az életnek és a mindennap növekvő örömeinek és nem kérdezte magában hogy hová vezet ez a benső barátság.

A kísérletek tekintetében minden Balduce óhaja szerint haladt előre: úgy látzott, hogy a szörnyeteg mely számtalan századon keresztül aludt az armoriai talaj mélyében, békésen engedi magát életre kelteni és hajlandó szolgálni a hatalmas törekvéseket.

Balduce a központi lávabarlangot használva fel kiindulópontnak, szigorú rendszerességgel folytatta kutatásait a szabályzó táblázat megállapítása végett. A Vakond óvatosan szélesítette ki kutatásainak körzetét, behatolt az összes összekötő kanyarokba, szükség esetén kivájta a zsákutcákat, felfedte az esetleges üregeket, nehogy kellemetlen meglepetéseknek legyenek kitéve, mint amilyen a petróleumréteg feltárása is volt. Az ásványolajt tartalmazó üreget megvizsgálták, megmérték, csatornázással látták el kétféle célból: egyrészt szabályozták a felszín felé való áradását, másrészt csökkentették a felfedezés jelentőségét a tudományos jelentésben, másrésztől védekeztek a veszélyes áradások ellen a föld belsejében.

Merész expedíciót vezettek a vulkán központi tűzhelyébe körülbelül három kilométer körzetben, melynek folyamán meggyőződtek róla, hogy a központi ut vezet a belső tűz felé, nincs más akadály, csak elhajlások, noha meglehetősen jelentős elhajlások.

A földalatti térkép, Gilberte személyes büszkesége, napról-napra teljesebb lett minden új kutatás nyomát feltüntetve, pontos, kitűnő térkép lett belőle, akárcsak valami haditérkép a föld felszínéről.

(Folyt. köv.)

4 oldal.

"ERDÉLYI MŰVÉRSÉG"

1934. december 8.

Meghosszabbították december 8-ig a kölcsönjegyzés határidejét

Oradea, december 6.

A pénzügyminisztérium, a pénzügyigazgatóságok által közli, hogy a kölcsönjegyzés idejét december 8-ig, szombat estig bezárólag meghosszabbították.

Kisiklott és felborult egy halottat szállító sinautó

A halott kirepült a kocszi ablakán, 7 újabb halott, 12 súlyos sebesült

Nápoly, december 6.

Borzalmas szerencsétlenség történt egy halott átszállításánál. Az a motorvonat, amely a halottat és a halott kíséretét vitte eddig még ismeretlen okból kisiklott és teljes sebességgel nekirohant egy telefonpo-

nának. A koporsó msszire kirepült az ablakon. Fedele felpattant és a halott a földre zuhant. Ezenkívül a hét utas a gyászmenetből azonnal meghalt, más 12 pedig súlyosan megsebesült.

SPORT

Vasárnap

Magyar-olasz válogatott mérkőzés Milánóban

Budapest, december 6.

Vasárnap Milánóban zajlik le a nemzetközi sportélet legnagyobb attrakciója, a magyar válogatott labdarugómérkőzés, mely iránt az egész világon a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg. Ez annál is érthetőbb, mert hiszen a mérkőzésen a világ bajnokságot nyert csapat az angol válogatottat legyőző együttesrel méri össze erejét.

Dietz Károly szövetségi kapitány az

olaszok ellen a következő válogatott keretet jelölte ki:

Kapusok: Háda, Szabó.
Hátvédek: Sternberg, Vágó, Győri.
Fedezetek: Seress, Szűcs, Szalay, Lazár.
Csatárok: Markos, Vince, Avar, Sárosi, Cseh, Toldi, Solti, Titkos.

A csapat ma délután triálmérkőzést játszik és utána véglegesen kijelöljük a csapatot. A mérkőzést az osztrák Beranek bíró vezeti.

Tavasza maradnak a hátralevő Nemzeti Bajnoki mérkőzések

Bucuresti, december 6.

A Nemzeti Bajnokság három hátralevő mérkőzését a Kinizsi-Crisana, Universitate-Juventus és Romania-Amte meccseket

december 9-ére tűzték ki, az időjárás kedvéztőlenné válása miatt azonban mindhárom tavasza halasztotta a nemzeti bajnokság bizottság

Az erdélyi birkozóbajnokságok eredményei

Lupen, december 6.

Erdély birkozó és sulyemelő bajnokságai az idén a Minerul rendezésében folytak le. A versenyen csak a bánsági és a fővárosi CFR versenyzők vettek részt, hiányoztak a satmariak (szatmáriak) oradeaiak (nagyváradiai) és a cluji (kolozsváriak). A verseny azonban így is szép küzdelmeket eredményezett. Részletes eredmények a következők:

Birkozó bajnokság

Pehelysúly: 1. Cristea (CFR, Timisoara—Temesvár), 2. Grosszman, 3. Szálkai.
Könnyűsúly: 1. Takács (CFR, Timisoara—Temesvár), 2. Hanga, 3. Kiss.
Középsúly: 1. Bati (CFR, Bucuresti), 2. Gavrilenco, 3. Sotonyi.

Nagyközépsúly: 1. Cocos, (CFR, Timisoara—Temesvár), 2. Szatmári, 3. Suba.

Pontverseny: 1. CFR (Timisoara—Temesvár) 13 p., 2. Minerul 4p. 3—4 CFR (Bucuresti és Jiul (Petnosani—Petrozsény) 3 p. 5 Vulturii (Arad) 1 ponttal.

Sulyemelő bajnokság

Pehelysúly: 1. Schultz (Gloria, Arad).
2. Gyorgyovici (CFR, Timisoara—Temesvár).
Könnyűsúly: 1. Doja (Minerul), 2. Bito (Gloria-CFR, Arad).
Weltersúly: 1. Tuss (Minerul), 2. Sotonyi (Vulturii, Arad).
Középsúly: 1. Nemeth (Gloria-CFR, Arad), 2. Galambos (Minerul).
Nehézsúly: 1. Pécsi dr. Gloria-CFR, Arad). 2. Susaba (CFR, Timisoara—Temesvár).

Pontverseny: 1. Gloria (Arad) 11 p. 2. Minerul 8 p. 3. CFR (Timisoara—Temesvár) 4 p. 4. Vulturii (Arad) 2 ponttal.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség Mandzsuriában 12 halottal

London, december 6.

Démandzsuriában két vonat teljes sebességgel összeütközött. Az összeütközés olyan heves volt, hogy egyetlen ép kocsi sem maradt. Eddigi jelentések szerint 12 halottat húztak ki a romok alól. A sebesültek száma óriási. A mentőmunkálatok még folynak és állandóan újabb halottakat és súlyosan

sebesülteket szednek ki az összezuzott vaggonok alól. A vasuti karamból oka hibás valószínűleg. A hatóságok véleménye szerint merénylet történt. Ebben az irányban szigorú vizsgálat indult meg. Azt gyanítják, hogy kínai kommunisták követték el a merényletet.

Minden száz ember közül kilencven maláriás Számosz szigetén

Athén, december 6.

Számosz szigetén malária járvány dúl. Az ideérkező jelentés szerint a lakosság kilencven százaléka maláriában szenved. Súlyossá teszi a járványt az a körülmény is, hogy a déli malária járvány életveszélyes

és ha meg is marad a beteg, sokkal inkább maradnak utóhatásai, mint az északi népeknél. A görög kormány speciális szakorvosokat küldött ki a malária járvány továbbterjedésének megakadályozására.

Élve temettek el egy leányt

A temetőőr hallotta a sírból a leány sikoltozásait, de nem merie kinyitni a sirt

Belgrád, december 6.

A Zágráb melletti Bripina községben tíz éves betegség után meghalt Najur Elena parasztlány, akit a halottkém vizsgálat után eltemettek. A temetés után két nappal a temetőőr furcsa nyöszörgésre lett figyelmes amely a frissen hantolt sírból jött. A temetőőr az esetet jelentette a hatóságoknak és csak miután a sír felbontására vonatkozó hatósági engedély megérkezett, emelték ki a koporsót. Megálapították hogy a parasztlány

leányt em abban a helyzetben fekszik a koporsóban, ahogy eltemették, hanem oldalt fordulva feküdt. Az orvosi vizsgálat megálapította, hogy a parasztlány csak tetszhalott volt, amikor eltemették, a sírban magához tért és ha idejében ássák ki, úgy ételben maradhatott volna. Tekintve azonban, hogy a hatósági formalitások nélkül a temetőőr nem nyulhatott a sírhoz, mire az engedély megérkezett, a szerencsétlen leány már megfulladt.

Kabát- és öltönyszövetekben nagy karácsonyi vásár 20-25 százalék árleszállítással! Székely posztóáruház Oradea, Str. A. Iancu 5 Derby cipőgyár épület.

Derekára csavarva csempészett selyemingeket egy satu-marei (szatmári) kereskedő

A kereskedő a rendőrségen azt vallotta, hogy ajándékba kapta a selymet

Satu-Mare, december 6.

Sikerült fogást csinált ma reggel a rendőrség. Ratiu Ioan rendőrszervező a kora reggeli órákban ellenőrző körútját végezte. Amikor a Traian utcára ért, egy feltűnő kövérű emberre lett figyelmes, aki csomaggal a kezében a vasút felől a városba igyekezett, amikor a gyanús külsejű ember észrevette a rendőrt, megfordult és letért az egyik mellékútra. A rendőr utána iramodott és miután leigazoltatta, bekísérte a rendőrségre. Az elfogott embert, akiről kiderült, hogy Herskovits Ignátz Basarabior uccá 8 szám alatti szénkereskedő, a rendőrségen megmozdították és

a felső ruhája alatt 5 gyapjutrakót, tette köré csavarva pedig két selyem inget, hat darab selyem fejkendőt és öt női divat kalapot találtak.

Kibontották a csomagot is, amelyben kilenc pár hó- és sárcipő volt.

Herkovits Ignátz hosszass faggatás után bevallotta hogy ma reggel érkezett a

hajmeui vonattal és a nála talált árukat egy cseh-szlovákiai rokonától kapta ajándékba, akinél látogatóban volt.

A rendőrség nem ad hitelt a naiv mesének és tovább folytatja a nyomozást, mivel alapos a gyanu, hogy az elfogott ember rendszeres csempészüzleteket bonyolított le.

A csempészárukat a rendőrség beszolgáltatta a vámhivatalnak.

Kérje a bizományostól következő regényeket:

János bácsi (ára 8 lei.)

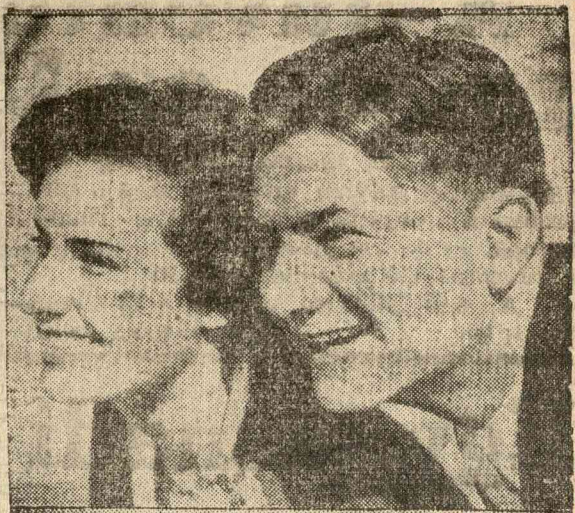
Egy amerikai detektív bravurjai.

A szent álaré.

A legnagyobb győzelem.

Bűnös szerelem.

Egy regény ára olvasóink részére 3 lei. — Mig a készlet tart

100 százalékos amerikaiak

Luise Conner és Edmond Lindblon egy versenyen, amelyen több ezer főiskolai diák és diáknő vett részt, mint az amerikai ifjúság legigazibb típusai díjat nyertek. A díj 1000 dollár készpénzés egy világ körutazási szabadijegy volt.

Amerika elégedetlen Angliával

London, december 6.

A Daily Telegraph írja, hogy az amerikai Egyesült Államok kormánya elégedetlen, mert Anglia nem tanúsít határozottságot azon Japán szándék ellen, hogy Japán minden kötelezettség nélkül felmondja a flottaegyezményt.

Angliában ezentúl az irokek idegeneknek tekintik

London, december 6.

Tegnap minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy a jövőben az ir szabadállam polgárait Angliában idegen állampolgáraknak fogják tekinteni. Ez a hír nagy megdöbbenést keltett, mert eddig úgy Anglia és Írország mint Anglia és Skócia között nem volt sem vám és egy állampolgárság volt, annyira hogy irokek igen magas állami tisztviselők voltak ma is. Angliában a három nemzet fiai élénk érdeklődéssel figyelik, hogy vajon a király, aki mind a három államnak királya, aál fogja-e írni ezt a tervezetet.

Párisban letartóztatták Potocki lengyel gróf titkárát, aki 200 millió lej értékű zlotitit sikkasztott

Varsó, december 6.

Párisból jelentik, hogy a lengyel hatóságok kérelemre Párisban letartóztatták Potocki nemrég meghalt multimilliomos gróf titkárát. Potocki gróf ugyanis minden vagyonát egy rákkutatási intézetnek adományozta. Ebből az összegből Potocki gróf titkára, Rosenberg Alexander, 20 millió zlotit, (200 millió lejt) sikkasztott el.

A kínai nőknek le kell vágniuk kontyukat

Sanghai, december 6.

A nankingi kormányzótanács törvényrendeletet adott ki, amelyben elrendeli, hogy az összes kínai nők azonnal vágják le kontyukat. Ugyancsak szigorú rendeletben tiltotta meg, hogy a jövőben a nők megnyomorítsák lábukat. Ugyanis a kínai nők kivétel nélkül, gyermekkoruk óta erősen bebotlik lábukat, hogy kicsi maradjon. A kínai kormány most ez ellen akar küzdeni és az akarja, hogy a nők visszatérjenek a természeteshez.

5 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1934. december 8.

A Juventus 1:0-ra legyőzte az Universitatét

Bucurestiből jelentik: Háromezer néző előtt tegnap délután tartották meg a fővárosban a Juventus—Universitatea nemzeti bajnoki mérkőzést, amelyen 0:0 állás után a Juventus 1:0 arányban győzött.

Az első félidőben egyenlő erők küzdelme jellemzte a találkozót. A második félidő-

ben azonban a Juventus jobban bírta a sáros talajon az iramot és csak Sepsi bravuros védelme mentette meg a cluji egyetemi csapatot a még súlyosabb vereségtől. A Juventus ezzel a győzelmével a NAC elé került a bajnoki táblán, amelyen így nagy eltolódások vannak.

Egy tasnádi tanítónő tragédiája

Megőrült, mert apja elvesztette állását

Tasnádiról jelentik: Megrendítő drama játszódott le Tasnádön. Egy fiatal állami iskolai tanítónő hirtelen megőrült. A megrendítő eseménynek a következő előzményei vannak. Filip Aranka 20 éves fiatal tanítónő özvegyét néhány hónappal ezelőtt kinevezték igazgató tanítónak. Nemrégiben azonban egy fiatal 28 éves ember jelent meg a tanítói lakban és irásokat mutatva fel, kijelentette, hogy őt nevezték ki igazgató taní-

tónak és követelte, hogy Filip János azonnal költözzék ki a lakásból. A fiatal leány anyyira szívére vette ezt, hogy buskomorságba esett, mely tegnap éjszaka olyan hirtelen változott át örületté, hogy a fiatal leány hirtelen támadt rohamában leszakította magáról ruháját, teljesen meztelen kiugrott az ablakon és végigszaladt a falun. A szerencsétlen fiatal tanítónőt beszállították az elmégővőintézetbe.

Már érvényes a féljegy a vasúton

Egyszeri utazásra is jogosít a kedvezmény

Megírtuk, hogy a vasút vezérigazgatósága "próbahaték" rendez: december 5-ike déli 12 órától december 12-ike déli 12 óráig 50 százalékos kedvezménnyel lehet utazni az ország összes vonalain.

A kedvezmény igénybevételehez a következő rendelkezést adták ki:

1. Ugy az oda, mint a visszautazásnál féljegy váltandó. Az egész jegynek tehát felét kapják kézhez az utasok
2. Nagyobb állomásokon, ahol külön beosztású az utasvezető "tiszt"

viselő jegyeket" adják az utasnak.

A kedvezmény tehát egyszeri utazásnál is igénybevehető, ami nagyon hasznos útjára és bizonyára a próbahaték mérlegét is jelentős módon emeli. Eddig ugyanis a megváltott jegyet a visszautazásnál le kellett pecsételteni, tehát csak az részesült az 50 százalékos kedvezményben, aki a kedvezmény lejárta előtt vissza is utazott. Most viszont bármely pontra váltható jegy 50 százalékos kedvezménnyel december tizenkettedikén déli 12 óráig.

Averescu és Goga országos körútra indulnak

Bucurestiből jelentik: Averescu marsall elhatározta, hogy még karácsony előtt Erdélybe megy és a karácsony előtti hetekben nagy propagandautat tesz ebben az ország részben. A marsall személyesen fogja meg látogatni valamennyi megyei tagozatát és ez alkalommal nagyjelentőségű politikai nyilatkozatot fog tenni.

Ugyanekkor a Tara Noastra közli, hogy Goga is sorra fogja látogatni az erdélyi vá-

rosokat és kifejti álláspontját az aktuális kérdésekben, főképpen a Skoda ügyben. Goga ez alkalommal nemcsak azokat vádolja, akiknek nevét a Benciu jelentés kiragadta, hanem a párt több volt minisztere ellen is vádat emel a közvélemény előtt, mert szerinte üzenetekkel súlyos károkat okoztak az államkincstárnak, de az ország presztízsének is. Goga külön eljárást követel azok ellen, akik miatt a hadsereg ellátása késett.

Az egész országra kiterjesztik az ügyvédsztrájkot

Bucurestiből jelentik: Az Ilfov megyében kitört általános ügyvédsztrájkkal kapcsolatban Antonescu igazságügyminiszter szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta előbb Rădescu semmitőszéki tanácsnokot a rendeltetvérennyel létrehozott bírósági egyesületek (eforiák) elnökét, majd Petrovici Györgyöt az ilfovmegyei ügyvédi kamara dékánját és Alexandrescu volt dékánt. A sztrájk-

ba lépett fővárosi ügyvédek utóbbi két képviselője előterjesztette a miniszternek a keddi közgyűlés határozatát, mely szerint mind addig távol tartják magukat a bírósági tárgyalásoktól, míg a bírósági egyesületekről szóló rendeletet visszavonják.

Ez a rendelet törvény ugyanis azokkal az elviselhetetlen új illetékekkel, amelyeket a periratokra kiró, valósággal megfojtja az

igazságkeresés lehetőségét.

Délelőtt egyébként Petrovici dékán társazata értelmében összeült az ilfovi ügyvédi kamara tanácsa, hogy határozzon a továbbiak felől. Az ülésen heves vita támadt mert a tanácsstagok egyrésze azon az állásponton van, hogy a tegnapi közgyűlést szabálytalanul hívták össze és következtésképpen a sztrájkhatározat érvénytelen, illetőleg nem bír kötelező erővel.

Hir szerint abban az esetben, ha az ilfovi kamara sztrájkja nem hozza meg rövidesen a várt sikert, az ország valamennyi ügyvédi kamarája csatlakozik a tüntető sztrájkhoz, tiltakozásképpen az ügyvédi egyesítenciát veszélyeztető rendelet törvény ellen.

Sztrájkjai fenyegetőznek a joghallgatók is

A bucuresti, jasi és cseminovici egyetem joghallgatóinak megbízottai tegnap értekezletet tartottak a fővárosban. Az értekezlet elhatározta, hogy részletes emlékiratban ismerteti a joghallgatók és ügyvédjelöltek sérelmeit és követeli az 1932 évi ügyvédtörvény hatályaon kívül helyezését, a kötelező doktorátus és ügyvédi vizsga eltörlését, az ügyvédjelölti gyakorlati időnek pedig a jelenlegi három évről 2 évre való leszállítását. Az emlékiratot küldöttség adja át az igazság és közoktatásügyi miniszternek, ugyancsak valamennyi pártmbernek.

Ha sérelmeiket nem orvosolják, a joghallgatók szintén általános sztrájkba akarnak lépni. A cluji (kolozsvári) egyetem joghallgatói előzetesen írásban jelentették be csatlakozásukat az értekezlet határozatához.

HETI MŰSORA:

Pénteken délután 5 órakor az óriási érdeklődésre való tekintettel Az orvos rendes helyarákkal.

Pénteken este fél 9 órakor: Bucsú előadás: Bánk Bán. Katona József örökbeesü színpadi műve. Ünnepi díszelőadásban. Rendes helyarákkal.

Katonai jelentkezések sorrendje Oradeán

A "Cercul de Recrutare" hadkiegészítő parancsnokság közli az évente szokásos listát-láttaozások időpontját:

- December 7. 1919 évf. A—M
- December 8. 1919 évf. N—Z
- December 10. 1920 évf. A—M
- December 11. 1920 évf. N—Z
- December 12. 1921 évf. A—M
- December 13. 1921 évf. N—Z
- December 14. 1922 évf. A—M
- December 15. 1922 évf. N—Z
- December 17. 1923 évf. A—M
- December 18. 1923 évf. N—Z-ig.

APROHIRDETÉSEK

Eladó szoba konyhas ház 22 ezer lejért kevés készpénzzel, többi havi részletben is fizetendő. str. Prof. Vasile Parvan (Püspöki út) 21. 2130

Újságárúsításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba, Piata Viteazul Mihai (v. Nagypiac-tér) 4.

Jókarban levő leányka télikabátok, női ruhák egy rézagy, ebédülő csillár eladók Cîmă Gești Sándor házfelügyelőnél Alea Romei 2 szám. 2103

Lakbérleti szerződés nyomtatványok kaphatók Pásztor Ede papírházában.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA